

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย และศัพท์กฎหมายที่ควรรู้

๑. ความหมาย กฎหมายคือ “ข้อบังคับแห่งความประพฤติของคนในสังคม” อย่างไรก็ได้เราขอให้ความหมายของกฎหมายได้ ๒ ประเภท คือ

๑.๑ อย่างกว้าง หมายถึง กฎหมายของแต่ละประเทศ คือ รวมทั้งกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรและข้อบังคับอย่างอื่นที่เป็นจาริตประเพณีและบทบัญญัติข้อห้ามในศาสนาด้วย

๑.๒ อย่างแคบ หมายถึง กฎหมายตามลายลักษณ์อักษรที่ใช้เรียกกฎหมายแต่ละประเภท เป็นกฎหมายที่ดิน กฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้น

๒. ลักษณะของกฎหมาย โดยทั่วไปกฎหมายมีลักษณะดังนี้

๒.๑ กฎหมายต้องมาจากรัฐธรรมนูญ หรือผู้มีอำนาจในแผ่นดินหรือมาจากรัฐสภาของชาติ

๒.๒ กฎหมายเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับทั่วไป ไม่มีการยกเว้นสำหรับบุคคลใดบุคคลหนึ่งและทุกสถานที่ในประเทศไทย

๒.๓ กฎหมายเป็นข้อบังคับที่ใช้ได้เสมอไป คือ ไม่มีกาลเวลาจนกว่าจะมีกฎหมายใหม่อีก

๒.๔ กฎหมายเป็นข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตาม คือ จะพอใจหรือไม่พอใจต้องปฏิบัติตาม

๒.๕ กฎหมายต้องมีสภาพบังคับ คือ ผู้ใดฝ่าฝืนก็จะมีบทลงโทษ เช่น คดีความอาญา มีโทษตั้งแต่ ปรับ จำคุก ทั้งปรับทั้งจำหรือประหารชีวิตและแต่ความหนักเบาของโภชนาณไทย และคดีความแพ่งก็มีการบังคับให้ชดใช้ค่าเสียหาย หรือค่าลินใหม่ทดแทนต่อกันเป็นต้น

๓. ประเภทของกฎหมาย กฎหมายมีหลายแบบซึ่งพอจำแนกได้ ๓ ประเภทคือ

๓.๑ กฎหมายเอกสาร เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติและข้อบังคับระหว่างบุคคลต่อบุคคลด้วยกัน ซึ่งแบ่งได้ ๓ ประเภท คือ

(๑) กฎหมายแพ่งเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยนิติสัมพันธ์ของบุคคลตั้งแต่ปัจจุบันหรือปัจจุบันทั้งด้วย เช่น กฎหมายที่ว่าด้วยสภาพบุคคล ครอบครัว ทรัพย์สิน หนี้และมรดก เป็นต้น

(๒) กฎหมายพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการพาณิชย์และอุดสาหกรรมเป็นต้น

(๓) กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับที่ใช้ในการดำเนินคดีและบังคับระหว่างบุคคล

๓.๒ กฎหมายมหาชน เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยคนหมู่มากและรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม แบบออกได้ ๓ ประเภท คือ

(๑) กฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย ว่าด้วยการปกครองอำนาจ อธิปไตย หรืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ ว่ามาจากการและผู้ได้เป็นคนใช้, กล่าว

สิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่องทางค้ำประปะมุขของประเทศไทย ห้องน้ำบันยันต์สีฟ้า ตลอดห้องประชุมอันเป็นหลักประกันความเสมอภาค เสริมภาพของบุคคลในร่างกาย ทรัพย์สินตลอดจนการศึกษาและการสนับสนุนศาสตร์ เป็นต้น

(๒) กฎหมายปกครอง เป็นบทบัญญัติจัดระเบียบการบริหารของประเทศไทย เช่น กฎหมายที่ว่าด้วย

- ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง
- ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค
- ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) กฎหมายอาญา คือข้อบังคับที่บัญญัติลักษณะความผิดและลักษณะโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำ เช่น ต่อร่างกาย ทรัพย์สิน และการประทุษร้ายต่อราชอาณาจักร เป็นต้น

๓.๓ กฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ กฎหมายที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ และการปฏิบัติต่อกันระหว่างประเทศ ซึ่งแบ่งออกได้ ๓ ประเภท คือ

- (๑) กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง
- (๒) กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล
- (๓) กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา

๔. ที่มาของกฎหมาย ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่มาของกฎหมายรายลักษณ์อักษรเท่านั้น คือ

๔.๑ กฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดว่าด้วยการปกครองของประเทศไทย เป็นกฎหมายที่สำคัญและศักดิ์สิทธิ์กว่ากฎหมายใดๆ ทั้งหมด เช่น บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติของกฎหมายนั้นจะเป็นโมฆะ

๔.๒ พระราชบัญญัติ คือ กฎหมายซึ่งฝ่ายนิติบัญญัติได้ตราขึ้นใช้บังคับ หรือในทางปฏิบัติรัฐบาลจะเป็นฝ่ายเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภา เมื่อสภาเห็นชอบคือยอมให้ผ่าน ๓ วาระแล้ว นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และ นับถัดจากวันประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็มีผลบังคับใช้ได้ทันที เช่น

พระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๘

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๗๙

พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๗๙

พระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๗๙

พระราชบัญญัติสถาบันกิจการ พ.ศ. ๒๕๗๙

พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๗๙ เป็นต้น

๔.๓ พระราชกำหนด เป็นกฎหมายที่พระมหาภัตตริยทรงให้ตราขึ้นใช้บังคับตามคำแนะนำของฝ่ายบริหารตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ คือ

(๑) ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อ

- จะรักษาความปลอดภัยของประเทศไทย

- ឧបកម្មភាពនៃទីតាំងសារនេះ
 - ឧបកម្មភាពនៃគំរូនៃការងារសារនេះ
 - ឧបកម្មភាពនៃការងារសារនេះ

(๒) ในกรณีมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีปอาชญากรรม หรือเงินตรา ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน (ม. ๒๖๐)

พระราชกำหนดที่ได้ตราขึ้นดังกล่าวข้างต้น จะต้องนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วัดถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือ เมื่อมีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในคราวต่อไปโดยไม่ซักข้า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติ ก็ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ต่อไป หากสภาผู้แทนฯ และวุฒิสภาไม่อนุมัติ พระราชกำหนดฉบับนั้นก็เป็นอันตกไปแต่ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้กระทำไปแล้วระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

๔.๔ พระราชนูญ คือ กฎหมายซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงให้ตราขึ้นเป็นคบดามคำแนะนำ
ของฝ่ายบริหาร โดยไม่ขัดต่อกฎหมายอื่นๆ (รัฐธรรมนูญ ม. ๒๖๑,๒๓๐) โดยปกติพระมหากษัตริย์มักจะ
ทรงตราพระราชบัญญัติฉบับใดก็ต่อเมื่อมีพระราชบัญญัติถวายพระราชทานจากไว้วเช่นนั้น พระราชนูญ
เป็นกฎหมายที่มีฐานะรองจาก

- ก្មោមាយវត្ថុទរមនុលូ
 - ព្រះរាជប័ណ្ណុញ្ញិ និង
 - ព្រះរាជកំហន់

นอกจากนี้พระราชกฤษฎีกา ไม่มีบลลงโทษ ไม่ต้องขอความยินยอมและเห็นชอบจากสภากู้แทนราษฎร และวุฒิสภาแต่ประกาศได้ เช่น

- พระราชนิพัทธ์การเรียกประชุมสภากู้แทนราษฎร
 - พระราชนิพัทธ์การแบ่งส่วนราชการ
 - พระราชนิพัทธ์การยกยศลักษณะเป็นต้น

๔.๔ กฎกระทรวง คือ กฎหมายซึ่งรัฐมนตรีของแต่ละกระทรวงเป็นผู้ออก โดยอาศัยอำนาจในบทัญญัติในกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง เพื่อว่างระเบียบปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้อำนาจที่พระราชบัญญัติได้ให้อำนาจไว้ มีฉะนั้น อาจไม่ถือว่าเป็นกฎหมายก็ได้ เช่นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงต่างๆ ทั่วๆ เป็นต้น ตัวอย่างกฎหมายที่ถือว่าเป็นกฎหมาย เช่น

- ก្នុងរាជទរងទៀតក្នុងការពារជាមួយនឹង គ.រ.ប. គ្របគុមអភាគរ គ.ស. ២៥៩២
 - ក្នុងរាជទរងទៀតក្នុងការពារជាមួយនឹង គ.រ.ប. ការព្រកកូលខ្សោចិញ្ចារការណ៍កំសែលរ៉ាង គ.ស. ២៥៩៣

ເປົ້າຕົ້ນ

๔.๖ เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติ คือ บทบัญญัติซึ่งเทศบาลได้ตราขึ้นใช้ในเขตเทศบาลเฉพาะแห่งของเทศบาล นั้นๆ โดยเทศบัญญัตินั้นจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นๆ ซึ่งตาม พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ให้อำนาจเทศบาลตราเทศบัญญัติขึ้นใช้บังคับได้ในเขตเทศบาลของตน และสามารถวางโภษปรับแก้ผู้ละเมิดเทศบัญญัติได้ เช่น

(๑) ข้อบัญญัติ กทม. เรื่องการรักษาความสะอาด

(๒) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้น

๔.๗ ประกาศกระทรวงหรือทบวงหรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประกาศที่เจ้ากระทรวง หรือเจ้าทบวง หรือสำนักงานนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ออกประกาศ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่เจ้ากระทรวงนั้นเป็นผู้รักษาฉบับเดิมบันทึ่ง เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ฉบับนั้นๆ เช่น

- พ.ร.บ. สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “การจัดตั้งสุขาภิบาล ให้ทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย” เป็นต้น ประกาศของกระทรวงถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย ดังนั้น ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของกระทรวง หรือทบวง หรือสำนักนายกรัฐมนตรีย่อมมีความผิดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่เป็นแม่บทที่ออกประกาศฉบับนั้นๆ

- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน

- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง เป็นต้น

๔. นิติกรรม ได้แก่ การกระทำที่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่ง เพื่อจะก่อ เป็นการเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับชั่วคราวไปนิติกรรมมีความหมายโดยสรุปดังนี้ คือ

(๑) ต้องเป็นการกระทำ ถ้าไม่มีการกระทำไม่ถือว่าเป็นนิติกรรม

(๒) เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) เป็นการกระทำโดยใจสมัคร

(๔) เป็นการกระทำที่มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์

(๕) เป็นการกระทำผูกนิติสัมพันธ์ซึ่งระหว่างบุคคล

(๖) เป็นการกระทำ เพื่อจะก่อ เป็นการเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับชั่วคราว หลักเกณฑ์ในการก่อนิติกรรม มีโดยสรุปดังนี้

๔.๑ ผู้กระทำนิติกรรม ต้องเป็นผู้มีความสามารถตามกฎหมายคือไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เยาว์ คือบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(๒) คนไร้ความสามารถเช่น คนวิกฤตจิต หรือบุคคลที่ศาลสั่ง

(๓) คนเสมือนไร้ความสามารถ คือ บุคคลที่ไม่สามารถกระทำการงานของตนได้ เช่น บุคคลพิการ จิตพิการ จิตพิการเพื่อน เป็นต้น

(๔) บุคคลที่แต่งงานแล้ว เว้นแต่สมรสจะยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร

๔.๒ วัตถุประสงค์ของนิติกรรม จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๔.๓ นิติกรรมต้องกระทำตามแบบที่กฎหมายบังคับใช้ คือ

(๑) ให้ทำเป็นหนังสือ

(๒) ให้จดทะเบียน

(๓) ให้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน เป็นต้น

๖. โไมซະແລະໂມສີຍະກຣມ ເປັນທບ້າງຄູດຕາມກົງຫາມຍໍທີ່ກ່າວເຖິງນິຕິກຣມທີ່ໄມ່ຄູກຕ້ອງ ຄືອ

๖.๑ ໂມສີຍະກຣມ ຄືອ ນິຕິກຣມທີ່ໄມ່ຄູກຕ້ອງແລະໄມ່ມີຜລບັງຄັບຕາມກົງຫາມຍໍໄດ້ຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນເພຣະ

(๑) ວັດຖປະສົງຄົມເປັນລົງຕ້ອງທ້າມຕາມກົງຫາມຍໍໂດຍຊັດແຈ້ງ

(๒) ເປັນການພັນພື້ນຍື່ນທີ່ຈະປົງປັດໄດ້

(๓) ວັດຖປະສົງຄົມຂັດຕ່າງໆຄວາມສົງບໍຣອຍແລະຄືລຮຣມອັນດີຂອງປະຊາຊົນ

๖.๒ ໂມສີຍະກຣມ ຄືອ ນິຕິກຣມທີ່ໃຊ້ບັງຄັບໄດ້ ໂດຍສມບູຽນຕາມກົງຫາມຍໍ ຈຸນກວ່າຈະຄູກບອກລ້າງເຫດທີ່ທຳໄຫຼິດກຣມເປັນໂມສີຍະກຣມ ກີເພຣະ

(๑) ຄູກຮັນຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜຶ່ງທີ່ໄວ້ທັງສອງຝ່າຍເປັນບຸກຄລໄຮ້ຄວາມສາມາດ

(๒) ເຈດນາຂອງກາງກະທຳນິຕິກຣມເສື່ອມເພຣະລຳຄັ້ງຜິດ ກາຮັດລົດ ທີ່ກ່າວເຫັນ ເປັນຕົ້ນ

๗. ສັນຍາ ມາຍເຖິງນິຕິກຣມ ๒ ຜ່າຍ ແກັດຂຶ້ນໄດ້ດ້ວຍກຣມແສດງເຈດນາຂອງຄູ່ສັນຍາ ກ່າວເຫັນ ເປັນກຣມແສດງເຈດນາຮ່ວ່າງບຸກຄລຕັ້ງແຕ່ສອງຄນີ້ນໄປ ໃນອັນທີ່ຈະກ່ອໄຫ້ເກີດໜີ້ຮ່ວ່າງບຸກຄລທັງສອງຝ່າຍ ເຊັ່ນສັນຍາກຸ່ມ ສັນຍາຈັງກຳທຳຂອງ ສັນຍາລູກຈັງນາຍີ້ຈັງ ສັນຍາເຂົ້າທັກພົ່ງແລະສັນຍາຈຳນຳ ຈຳນອງ ເປັນຕົ້ນ

๗.๑ ພັດທະນາທີ່ແກ່ສັນຍາ ມີໂດຍສຸກປົກຄລ

(๑) ຕ້ອງມີບຸກຄລສອງຝ່າຍເປັນຄູ່ສັນຍາ

(๒) ຕ້ອງມີກາງຕົກລົງອິນຍອມຮ່ວ່າງຄູ່ສັນຍານັ້ນ ຄືອຝ່າຍໜຶ່ງທີ່ຕ້ອງແສດງເຈດນາຄຳເສັນອືກຝ່າຍໜຶ່ງ ຕ້ອງແສດງເຈດນາຄຳສັນອົງ ສັນຍາຈຶ່ງຈະເກີດຂຶ້ນ

(๓) ຕ້ອງມີວັດຖປະສົງຄົມ

๗.๒ ກາງກ່ອໄຫ້ເກີດສັນຍາ ສັນຍາຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ດ້ວຍເຫດ ๒ ປະກາຣ ຄືອ

(๑) ຜ່າຍໜຶ່ງແສດງເຈດນາເປັນ ຄຳເສັນອົງ

(๒) ອັກຝ່າຍໜຶ່ງແສດງເຈດນາເປັນ ຄຳສັນອົງ ຄູກຕ້ອງຕຽງກັບຄຳເສັນອົນນັ້ນ

ສັນຍາຈະເກີດຂຶ້ນເມື່ອອັກຝ່າຍແສດງເຈດນາເປັນຄຳສັນອົງໃຫ້ຝ່າຍແສດງເຈດນາຄຳເສັນອົງໄດ້ຮັບການແລ້ວສັນຍາຈະເກີດຂຶ້ນທັນທີ ຜ່າຍແສດງເຈດນາຄຳເສັນອົງຈະບອກລ້າງໄມ່ໄດ້ ເວັນແຕ່ຈະມີເງື່ອນໄຂແລະຂອດກລົງໃນສັນຍາ

ດ້ວຍຢ່າງ ຈຳເລີຍຢືນໜີ້ຂອງປະຮຸລກ່ອສ້າງຕົກຕາມຄຳສັ່ງໃຫ້ປະກວດຮາຄາອົງໂຈທີ່ກຣມກາຮັດໂຈທີ່ລົງມິດໃຫ້ຮັບຄຳປະກວດຮາຄາຂອງຈຳເລີຍ ແຕ່ຈຳເລີຍບອກຄອນຄຳເສັນອົງປະກວດຮາຄາເສີຍກອນທີ່ກຣມກາຮັດໂຈທີ່ຈະແຈ້ງມິດໃຫ້ຈຳເລີຍການເປັນທາງກາຣ ເພຣະຈຳເລີຍຄຳນວນຮາຄາຜິດໄປມາກ ສາລັດສິນວ່າຈຳເລີຍຈະຕ້ອງຮອບຄຳບອບຮັບສັນອົງຕາມໃບປະກວດຮາຄານ້າງໝາຍໃນເວລາອັນຄວ່າ ກາຮຄອນຄຳປະກວດຮາຄາຂອງຈຳເລີຍໄມ່ມີຜລຖືວ່າມີສັນຍາປະກວດຮາຄາ ຈຳເລີຍໄມ່ຍ່ອມທຳສັນຍາຈັງເໝາດາມຄຳເສັນອົງ ຈຶ່ງເປັນຝ່າຍມິດນິຕິສັນຍາປະກວດຮາຄາ (ຄຳພິພາກໝາງວິກາທີ ៨៣/២៤០៨)

๗.๓ ການເລີກສັນຍາ ການບອກເລີກສັນຍານັ້ນເປັນລົງທຶນຄູ່ສັນຍາທີ່ຈະບອກເລີກໄດ້ ๒ ປະກາຣ ຄືອ

(๑) ເລີກໂດຍຂ້ອດກລົງທຶນດັກນໍໄວ້ໃນສັນຍາ

(๒) ເລີກໂດຍບໍທບ້າງຄູດແກ່ກົງຫາມຍໍ

นอกจากนี้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคู่สัญญาอาจบอกเลิกสัญญาได้ในกรณีดังไปนี้

(๑) ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งไม่ชำระหนี้ตามกำหนดเวลาอันสมควรแล้วอีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาได้

(๒) การชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นการพ้นวิสัยที่จะปฏิบัติได้ เจ้าหนี้ก็มีสิทธิ์บอกเลิกได้

(๓) ทั้งสองฝ่ายตกลงกันเองเลิกสัญญา

๔. บุคคล ตามกฎหมายแบ่งบุคคลออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๔.๑ บุคคลธรรมดा คือ มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาโดยไม่จำกัดเพศ หรืออายุ ฐานะ จะยกตัวมีตน พิกลพิการอย่างไร ต่างได้ซื่อว่าเป็นบุคคลและมีสภาพบุคคลซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายเหมือนกันหมด

(๑) สภาพของบุคคล เริ่มเมื่อคลอดและมีชีวิตอยู่รอดเป็นทารก

(๒) การลิ้นสภาพของบุคคลจะลิ้นสุดเมื่อตาย และผลของการลิ้นสุดสภาพบุคคลมี ๒ ประการ

คือ

- ทางแพ่ง ทายาทธ่อมรับผิดชอบในทรัพย์สินทั้งปวงของผู้ด้วย

- ทางอาญา โทษต่างๆ ที่ผู้ด้วยต้องลิ้นสุด

(๓) ส่วนประกอบของบุคคล มี ๓ ประการ คือ

- สัญชาติ

- ชื่อบุคคล

- ภูมิลำเนา

(๔) บุคคลที่กฎหมายจำกัดความสามารถในการใช้สิทธิ มี ๔ ประเภท คือ

- ผู้เยาว์ หรือบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

- ชาย - หญิง ที่มีคู่สมรส จะทำนิติกรรมร่วมกับพันกับลินสมรสไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากคู่สมรสเป็นลายลักษณ์อักษร

- คนไร้ความสามารถ เช่น บุคคลวิกฤติ

- คนเสื่อมโน้มรักษาความสามารถ เช่น คนพิการ หรือจิตพิปญ์เพื่อน

๔.๒ นิติบุคคล คือ สิ่งที่ไม่มีชีวิตที่กฎหมายยอมรับให้เป็นนิติบุคคลได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยอมรับให้เป็นนิติบุคคลได้ มีดังนี้

- กระทรงและทบทวนการเมืองของรัฐบาล

- วัดวาอารามที่จดทะเบียนไว้กับกรมการศาสนา

- บริษัท, ห้างหุ้นส่วน ที่จดทะเบียนแล้ว

- สมาคมต่างๆ

- มูลนิธิต่างๆ

ลิทธิและหน้าที่ของนิติบุคคลมีเหมือนกับบุคคลธรรมดากลุ่มต่างๆ ยกเว้นลิทธิในการแต่งงานดังบุคคลธรรมดາ

การก่อสร้างที่เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) ลักษณะ ๒ ว่าด้วย กรรมสิทธิ์ หมวด ๖ ว่าด้วย แทนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ที่ดิน มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการก่อสร้างไว้ ดังนี้:

๑. ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๑ ทำน้ำมีให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ทำหลังคาหรือการปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งทำให้น้ำฝนตกลงยังทรัพย์สินซึ่งอยู่ติดต่อกัน

๒. ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๒ บ่อ สระ หลุมรับน้ำโถครก หรือหลุมรับปุ๋ย หรือขยะมูลฝอย น้ำที่กันรากจะขุดในระยะสองเมตรจากแนวเขตที่ดินไม่ได้

คุ้มครองเพื่อวางแผนที่ดินหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันนั้น ท่านว่าจะทำใกล้แนวเขตที่ดินกว่า ครึ่งหนึ่งแห่งส่วนเล็กของคุ้มครองนั้นไม่ได้แต่ถ้าทำห่างจากแนวเขตหนึ่งเมตรหรือกว้างนั้นท่านว่าทำได้

ถ้ากระทำการดังกล่าวไว้ในสองวรรคก่อนใกล้แนวเขตไปร ท่านว่าต้องใช้ความระมัดระวังตามควร เพื่อป้องกันมิให้ดิน หรือทรัพย์สิน หรือมิให้น้ำหรือสิ่งโถครกซึ่งเข้าไป

๓. ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๓ ห้ามมิให้ขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินเกินควร จนอาจเป็น เหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อ เว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย

๔. ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๔ รั้ว กำแพง รั้วดันไม้ คู ซึ่งหมายเขตที่ดินนั้น ท่านให้ลัษณิชฐาน ไว้ก่อนว่าเจ้าของที่ดินทั้งสองข้างเป็นเจ้าของรวมกัน

๕. ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๕ เมื่อรั้วดันไม้ หรือ คู ซึ่งมิได้ใช้เป็นทางระบายน้ำ เป็นของ เจ้าของที่ดินทั้งสองรวมกัน ท่านว่าเจ้าของข้างใดข้างหนึ่งมีสิทธิ์ที่จะตัดรั้วดันไม้ หรือถอนคูนั้นได้ถึงแนว เขตที่ดินของตน แต่ต้องก่อกำแพงหรือทำรั้วตามแนวเขตนั้น

